

ТЕМА 3

СИСТЕМА СПЕЦСЛУЖБ КРАЇН ЄВРОПИ

ПЛАН:

01

СПЕЦСЛУЖБИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.

(ПРИКЛАД ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ
ЧАСТКОВО ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОЮ СИСТЕМОЮ СПЕЦСЛУЖБ
У ПАРЛАМЕНТСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ (КОНСТИТУЦІЙНА МОНАРХІЯ))

02

СИСТЕМА СПЕЦСЛУЖБ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

(ПРИКЛАД ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ
ЧАСТКОВО ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОЮ СИСТЕМОЮ СПЕЦСЛУЖБ
У ПРЕЗИДЕНТСЬКО-ПАРЛАМЕНТСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ)

03

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМ СПЕЦСЛУЖБ ІНШИХ ДЕРЖАВ ЄВРОПИ

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

Гвоздь В. І. Історичні, правові і політичні аспекти розвідувальної діяльності держави: монографія. К.: Борисфен Інтел, 2018.

Пик С. М. Таємна дипломатія і розвідка у міжнародних відносинах. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017.

Dulles A. The Craft of Intelligence. N. Y.: Harper & Row, 1963.

Richelson J. The U.S. Intelligence Community, 7th ed. London: Routledge, 2016.

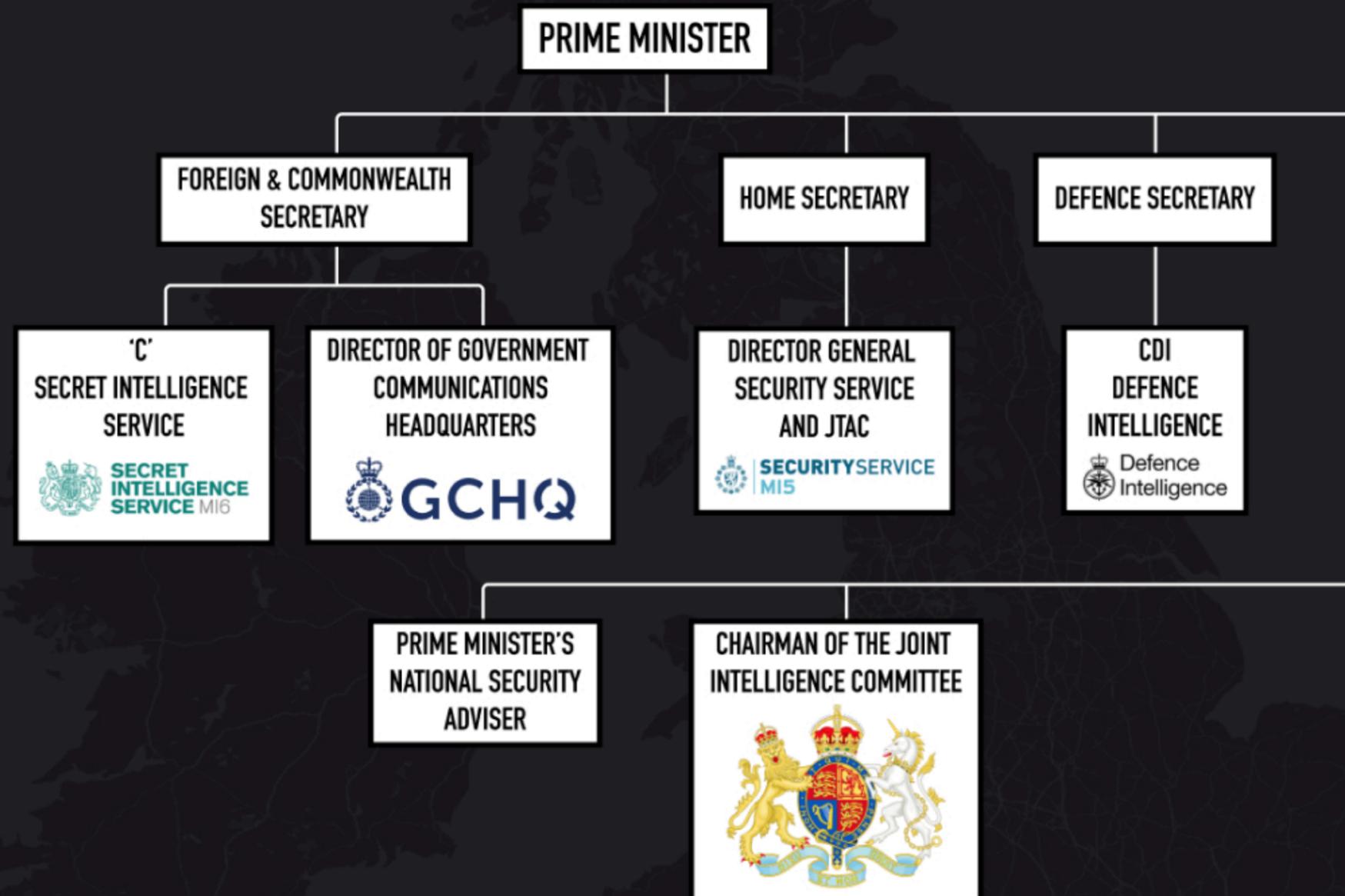
1. СПЕЦСЛУЖБИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

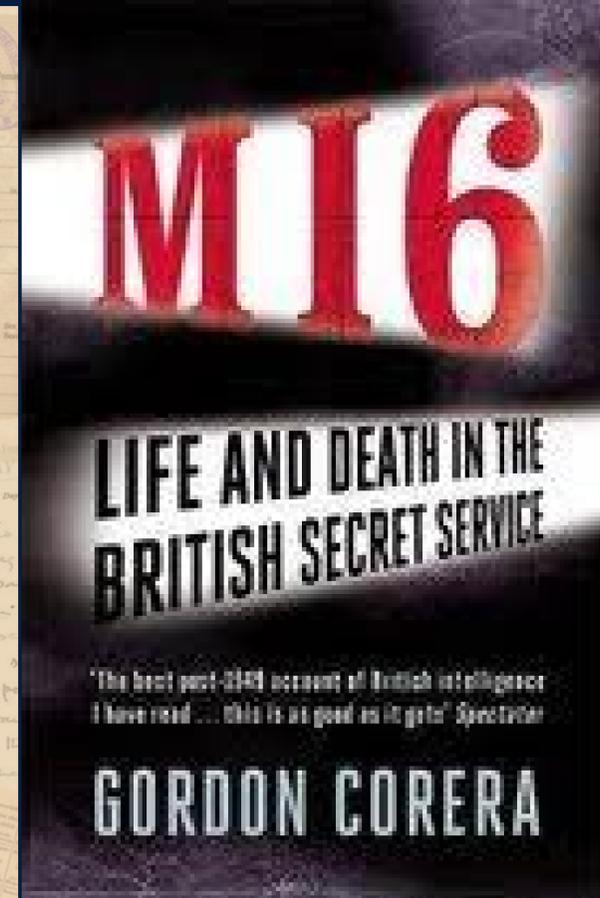
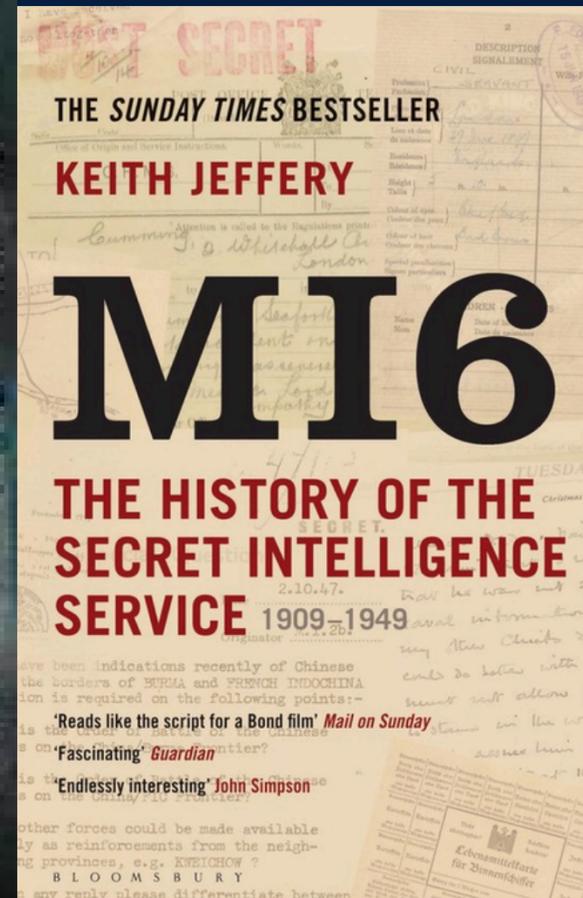
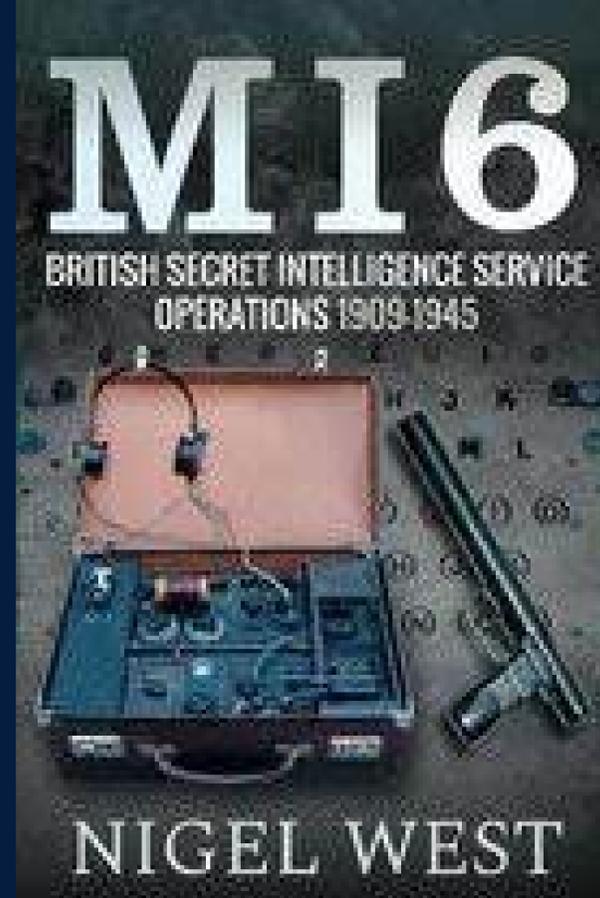
У Великій Британії, як і в США, існує декілька спецслужб відомчого підпорядкування (спецслужб зі статусом самостійного державного органу не існує), однак їхня кількість є значно меншою.

UNITED KINGDOM'S INTELLIGENCE COMMUNITY

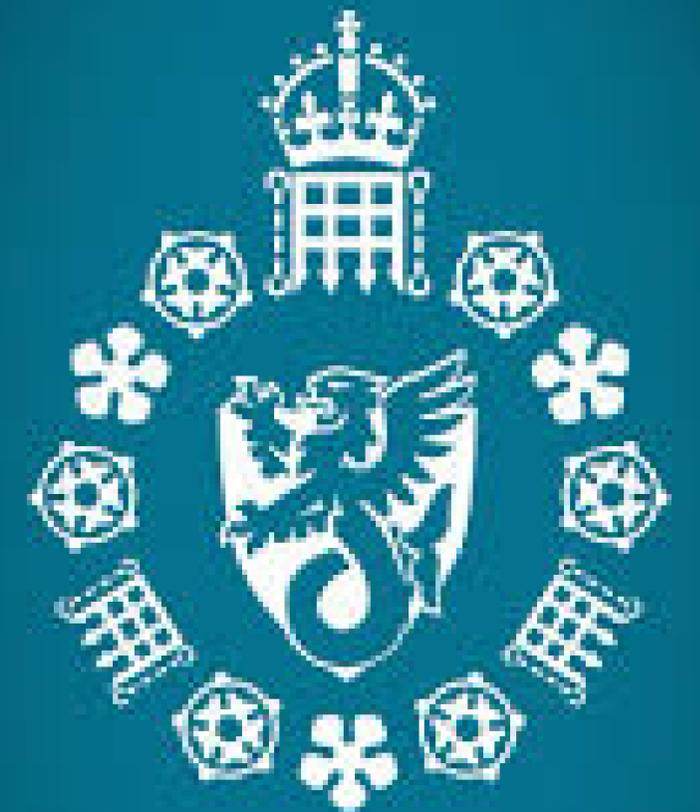
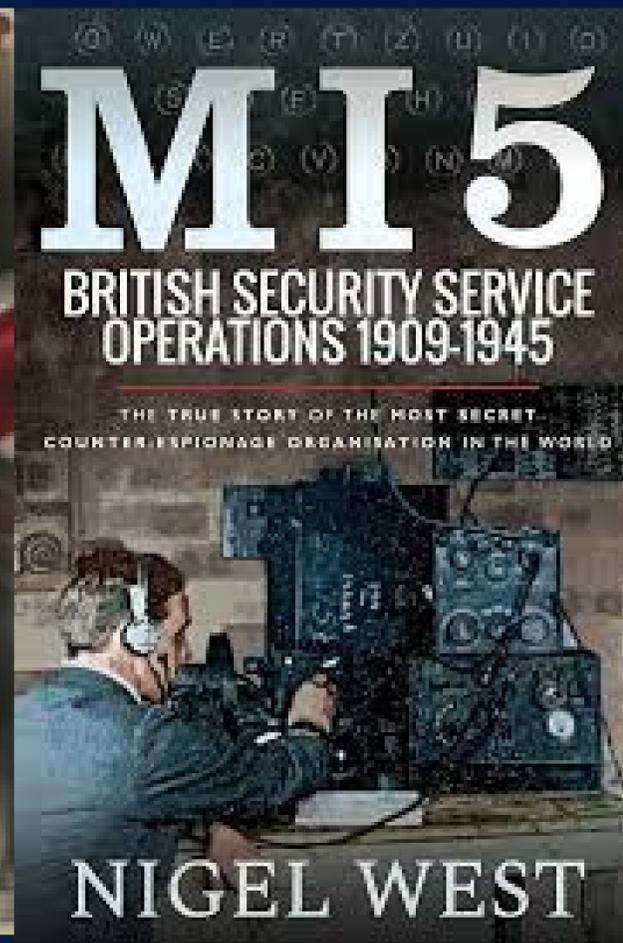
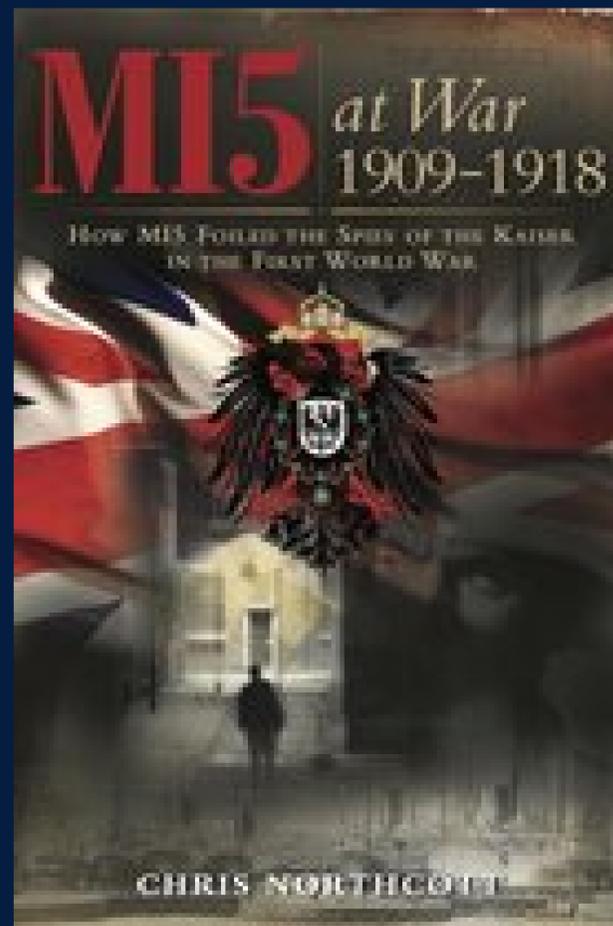

1) зовнішньо-розвідувальні:

- Секретна розвідувальна служба – СРС (Secret Intelligence Service, SIS, або MI-6) у підпорядкуванні Міністерства закордонних справ;
- Штаб-квартира урядового зв'язку – ШКУР (Government Communications Headquarters, GCHQ) у підпорядкуванні міністра оборони;
- Штаб військової розвідки – ШВР (Defence Intelligence Staff, DIS) у підпорядкуванні міністра оборони.

2) Служба безпеки – СБ (Security Service, MI-5).

Це спецслужба внутрішньої безпеки (контррозвідка), підпорядкована міністрові внутрішніх справ (Home Secretary).

How To Join The

SPECIAL AIR SERVICE

The ULTIMATE insider's guide for passing the SAS selection process

RICHARD McMUNN

To find out everything you need to know about your career visit www.How2Become.com

3) суб'єкти, яким надане право здійснювати таємну діяльність в обмежених обсягах:

- **Спеціальна розвідувально-диверсійна повітряно-десантна служба (SAS)** входить до структури армії, але діє зазвичай у тісному контакті із SIS у підпорядкуванні міністра оборони;
- **Об'єднаний центр повітряної розвідки ВПС (Joint Air Reconnaissance Intelligence Centre, JARIC)** у підпорядкуванні міністра оборони;
- **оперативні підрозділи Національної кримінальної поліції (National Criminal Intelligence Service, NCIS)** підпорядковані міністрові внутрішніх справ;
- **оперативні підрозділи Поліції Метрополії (Metropolitan Police, Scotland Yard)**, підпорядковані міністрові внутрішніх справ;
- **Служба цензури: Комітет «Д» («D» Notice Committee);**
- **Спеціальна служба (Special Branch)** підпорядкована міністрові внутрішніх справ;
- **Відділ спеціальних розслідувань (Special Investigations Branch)** – військова прокуратура.

Відповідно до закону власне розвідувальними органами є СРС, ШКУР, ШВР і СБ.

Поточною діяльністю спецслужб управляють керівники міністерств, до складу яких ці служби належать.

Прем'єр-міністр несе загальну відповідальність за розвідку і питання безпеки. Він традиційно представляє в парламенті питання, що стосуються сукупної діяльності спецслужб, у т.ч. затвердження відповідних бюджетних видатків.

Прем'єр-міністр очолює **Міністерський комітет з питань розвідувальних служб (Ministerial Committee on the Intelligence Services, CSI)**, до складу якого входять міністри, яким підвідомчі спецслужби, а також канцлер казначейства. Цей комітет формує державну політику у сфері безпеки і розвідки та організовує її реалізацію, здійснює контроль за діяльністю спецслужб.

Прем'єр-міністр Великобританії

Кір Стармер

(з 05.07.2024),

лейборист

Безпосередньо практична імплементація рішень CSI та координація діяльності спецслужб делеговані **Координатору з питань безпеки і розвідки Кабінету Міністрів** (далі – Координатор), фактичний статус якого – «міністр без портфеля», безпосередньо підпорядкований Секретареві Кабінету прем'єр-міністра.

Координатор виконує функції, подібні до функцій ДНР США, однак дещо вужчі. Свою діяльність Координатор провадить через головування в **Об'єднаному комітеті з розвідки (Joint Intelligence Committee, JIC)**, головним завданням якого є координація та довгострокове планування діяльності спецслужб, визначення їхніх потреб у ресурсах.

До складу цього комітету входять керівники спецслужб і повноважні представники різних міністерств, які є основними споживачами та замовниками розвідувальної продукції, у т.ч. зі сфери економіки та фінансів.

Виконавчим органом JIC є **Постійний секретарський комітет розвідувальних служб (Permanent Secretaries' Committee on the Intelligence Services, PSIS)**, який очолюється Координатором і складається з високопосадовців спецслужб і міністерств, що входять до JIC.

Завданнями PSIS є розроблення й надання пропозицій з питань стратегічного планування, визначення та організації дотримання вимог і пріоритетів щодо збору та оцінки розвідувальної інформації, які встановлюються JIC; програм і витрат, а також з інших питань, пов'язаних із розвідкою.

Парламентський контроль над спецслужбами здійснює **Комітет з розвідки і безпеки**, утворений у 1994 р. згідно із Законом «Про розвідувальні служби» (Intelligence Services Act 1994) для контролю за витрачанням бюджетних коштів, управлінням і політикою спецслужб.

Комітет складається з дев'яти парламентаріїв (вісім з палати громад і один із палати лордів). Унікальною особливістю є те, що члени комітету обираються не парламентарями, а призначаються прем'єр-міністром, а роботу цього органу забезпечують співробітники апарату Кабінету Міністрів, головним чином зі штату ІІС. Щотижневі засідання проводяться у спеціально відведеному приміщенні в канцелярії прем'єр-міністра.

У законі не містилося чітких вказівок щодо повноважень і кола питань, які має вирішувати комітет. Зазначалося лише, що він зобов'язаний представляти прем'єр-міністрові, а не парламенту, щорічний звіт, а також інші доповіді на свій розсуд. Комітет також звітує перед прем'єр-міністром під час консультацій з лідером опозиції.

Згідно з положеннями Закону «Про розвідувальні служби», що стосуються надання комітетові необхідної для його роботи інформації, керівник національної спецслужби може надати необхідну інформацію «згідно з домовленостями, затвердженими міністром»; відмовити в її наданні на підставі розпорядження міністра, який при цьому повинен керуватися критеріями національної безпеки; повідомити комітет про те, що запитувана ним інформація не може бути розкрита з причин своєї секретності й особливої важливості.

При цьому під секретною інформацією особливої важливості маються на увазі відомості, здатні розкрити джерела та оперативні методи, або містять докладні дані про такі, стосуються конкретних операцій (минулих, теперішніх або майбутніх) або надані третьою стороною, яка не бажає їх розкриття.

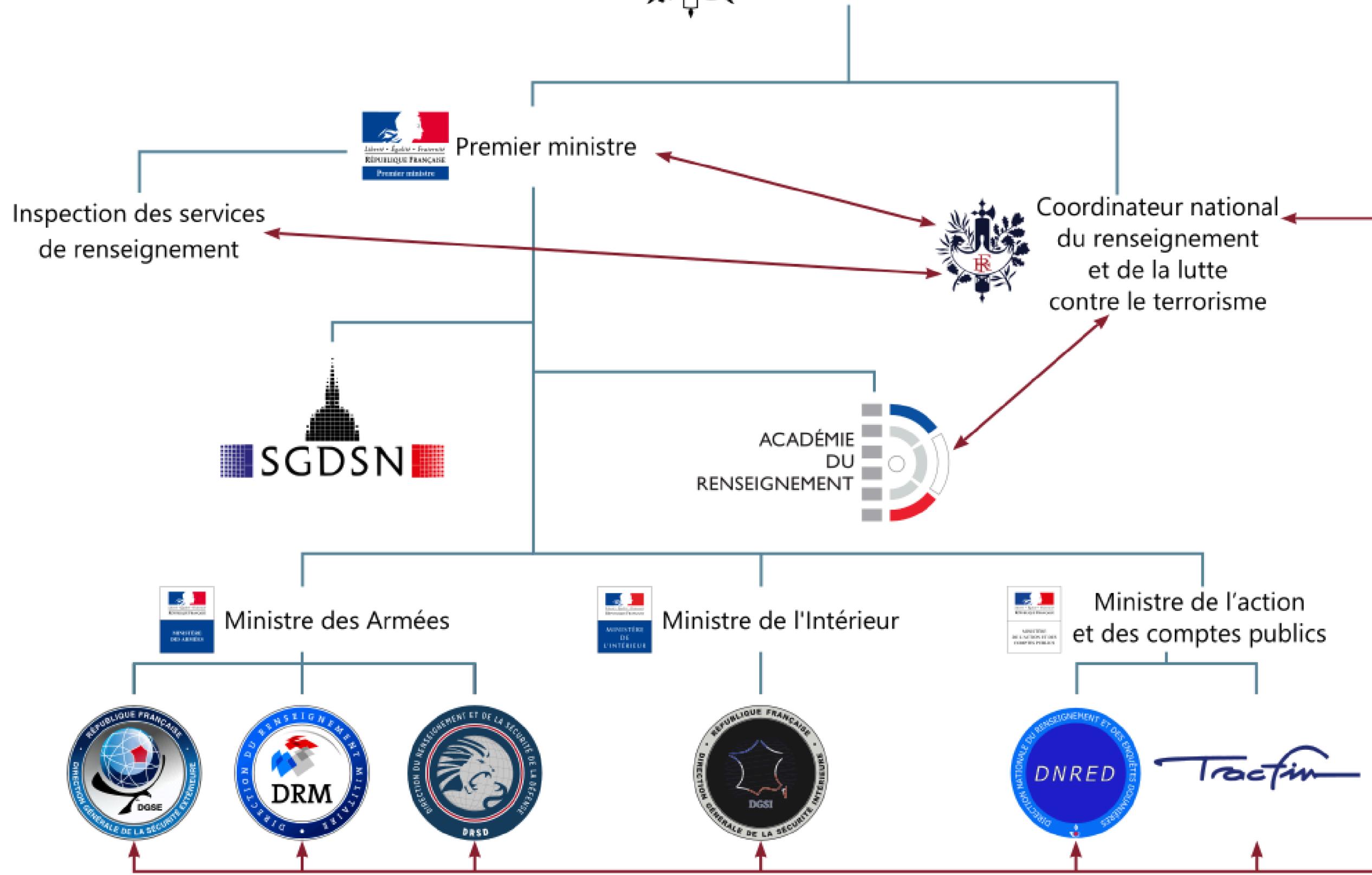
2. СИСТЕМА СПЕЦСЛУЖБ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

До спецслужб Франції належать:

- 1) Головне управління зовнішньої безпеки (Direction general de la securite extrieur, DGSE) – розвідка, підпорядковане прем'єр-міністру;
- 2) Центральне управління внутрішньої розвідки (Direction centrale du renseignement interieur, DCRI) – контррозвідка та політична поліція, підпорядковане міністру внутрішніх справ;
- 3) Управління військової розвідки (Direction du renseignement militaire, DRM) – радіотехнічна розвідка, підпорядковане міністру оборони;
- 4) Управління захисту та безпеки оборони (Direction de la protection de la securite de defence, DRSD) – військова контррозвідка, підпорядковане міністру оборони.

Président de la République

Premier ministre

Inspection des services de renseignement

Coordinateur national du renseignement et de la lutte contre le terrorisme

Ministre des Armées

Ministre de l'Intérieur

Ministre de l'action et des comptes publics

Tracfin

Загальне керівництво спецслужбами, незалежно від їх відомчої належності, здійснює прем'єр-міністр.

Президент Франції є одним із головних споживачів розвідувальної продукції і здійснює загальне керівництво спецслужбами головним чином через прем'єр-міністра.

Управлінська роль безпосередньо президента Франції полягає у призначенні на посади керівників спецслужб, підзвітності й відповідальності перед ним спецслужб, а також у можливості, у разі необхідності, ставити перед ними окремі завдання.

Президент Франції
Емманюель Макрон
(з 14.05.2017)

Взаємодію та координацію роботи спецслужб Франції здійснюють:

- **Міжміністерський комітет з боротьби з тероризмом (Comite Interministeriel de la lutte antiterroriste, CILAT)** – для посилення координації діяльності та обміну інформацією між розвідувальними, контррозвідувальними і поліційними спецслужбами з питань боротьби з тероризмом. До нього входять високопоставлені представники канцелярії прем'єр-міністра, міністерств внутрішніх справ, оборони, закордонних справ, фінансів та інших зацікавлених відомств;
- **Міжміністерська група зв'язку (Groupement interministeriel des Communications, GIS)** – підпорядкована прем'єр-міністрові. Здійснює прослуховування переговорів за будь-якими лініями зв'язку в інтересах різних спецслужб.

3. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМ СПЕЦСЛУЖБ ІНШИХ ДЕРЖАВ ЄВРОПИ

Спеціальні служби Королівства Іспанія.

Єдиним розвідувальним і контррозвідувальним органом країни є Центр національної розвідки (Centro Nacional de Inteligencia, CNI).

Згідно із Законом «Про діяльність Центру національної розвідки Іспанії» від 7 травня 2002 р. спеціальна служба входить до складу Міністерства оборони та підпорядковується прем'єр-міністру країни. Безпосереднє керівництво CNI здійснює міністр оборони.

AGENZIA
INFORMAZIONI E
SICUREZZA INTERNA

AGENZIA
INFORMAZIONI E
SICUREZZA ESTERNA

Спеціальні служби Італійської Республіки.

Підпорядкування обох спеціальних служб цієї країни – **Агентства внутрішньої інформації та безпеки (Agenzia Informazioni e Sicurezza Interna, AISI)** та **Агентства зовнішньої інформації та безпеки (Agenzia Informazioni e Sicurezza Esterna, AISE)** є аналогічним підпорядкуванню спецслужб Німеччини та Великої Британії.

COME FUNZIONANO I SERVIZI SEGRETI ITALIANI?

SISTEMA DI INFORMAZIONE PER LA SICUREZZA DELLA REPUBBLICA

PRESIDENTE DEL CONSIGLIO DEI MINISTRI

CISR

**COMITATO INTERMINISTERIALE
PER LA SICUREZZA DELLA REPUBBLICA**

DIS

**DIPARTIMENTO DELLE
INFORMAZIONI PER LA SICUREZZA**

AISI

**AGENZIA INFORMAZIONI E
SICUREZZA INTERNA**

AISE

**AGENZIA INFORMAZIONI E
SICUREZZA ESTERNA**

ANGELOTOFALO.COM

AGGIORNATA AL 29/04/2020

Спеціальні служби Республіки Греція.
Національна (Еллінська) розвідувальна служба (Hellenic Intelligence Service) згідно із законом від 2008 р. є автономною державною структурою, підпорядкованою міністру внутрішніх справ. Таким чином, входить до системи органів виконавчої влади, яку очолює прем'єр-міністр.

Міністерство громадського порядку (МГП) – контррозвідка (Асфалія) також підпорядкована міністру внутрішніх справ.

Спеціальні служби Королівства Бельгія.

Контррозвідка – Служба державної безпеки (Surete de l'Etat) та розвідка – Служба розвідки та безпеки (Service de Renseignement et de Securite), підпорядковуються прем'єр-міністру Бельгії через керівників відповідних міністерств.

Служба державної безпеки має подвійне підпорядкування. Міністр юстиції відповідає за загальне керівництво, фінансування, кадрову роботу, внутрішній порядок і дисципліну, а оперативною діяльністю керує міністр внутрішніх справ.

Служба розвідки та безпеки підпорядкована міністру оборони країни.

Спеціальні служби Федеративної Республіки Німеччина.

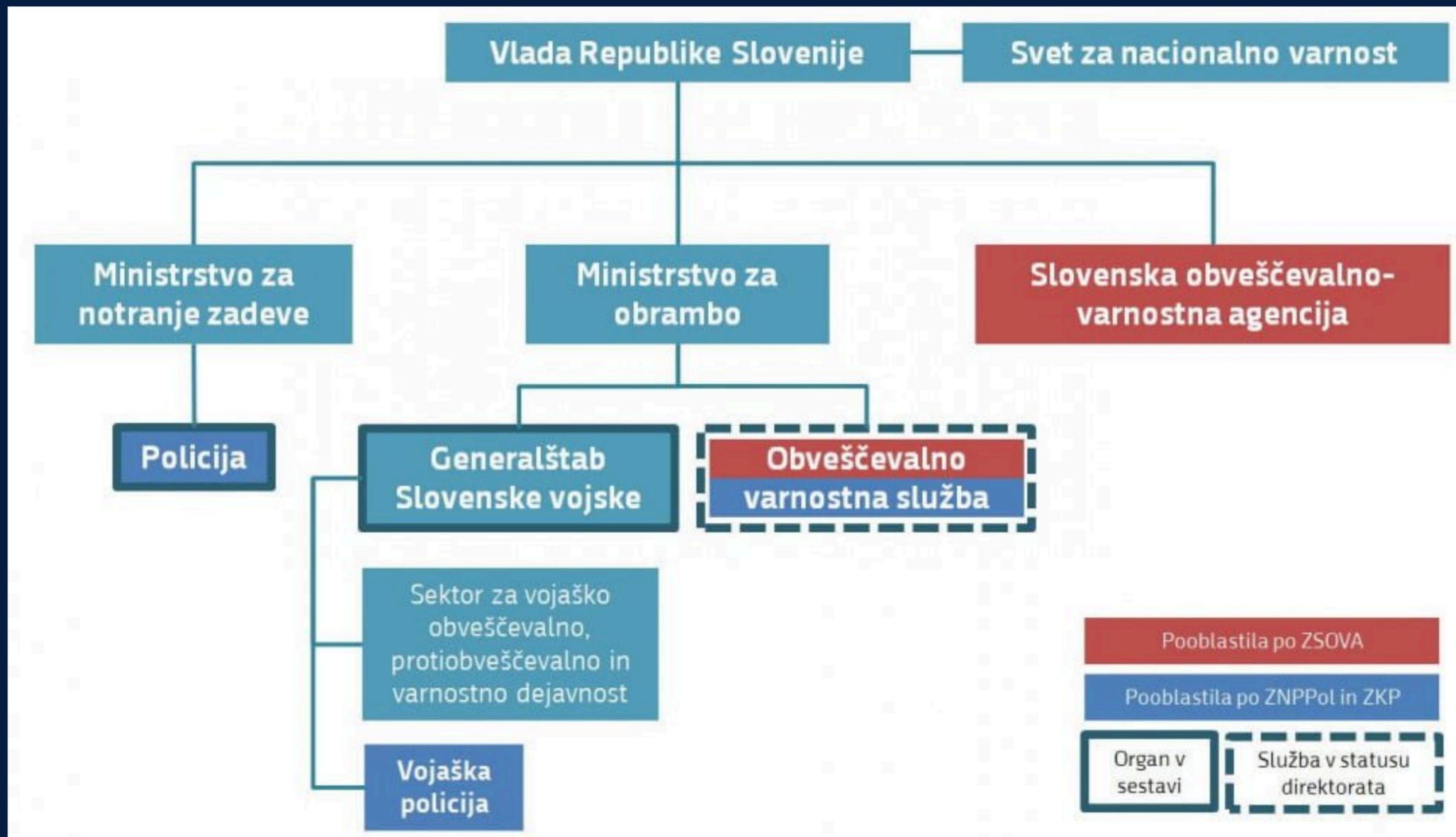
Розрізняють три основні спеціальні служби:
розвідка – Федеральна розвідувальна служба (Bundesnachrichtendienst, BND),
контррозвідка – Федеральна служба захисту конституції (Bundesamt für Verfassungsschutz, BfV) та
військова контррозвідка – Служба військової безпеки (Militärischer Abschirmdienst, MAD).

Вони підпорядковані главі виконавчої влади – безпосередньо канцлеру BND або через відповідного міністра (MAD – через міністра оборони, BfV – через міністра внутрішніх справ).

Республіка Словенія

Єдина розвідувальна та контррозвідувальна служба Республіки Словенія – **Словенське агентство розвідки та безпеки (Slovenska Obvesčevalno-Varnostna Agencija, SOVA)** є самостійним вищим органом виконавчої влади, підпорядкованим безпосередньо прем'єр-міністру країни.

Спеціальні служби Республіки Польща.

Основним контррозвідувальним органом Польщі є Агентство внутрішньої безпеки (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego), розвідувальним – Агентство розвідки (Agencja Wywiadu).

Зазначені служби підпорядковуються безпосередньо прем'єр-міністру країни, проте важливе місце в керівництві спецслужбами посідає президент.

AGENCJA WYWIADU
- W CIENIU DLA NIEPODLEGŁEJ -

Спеціальні служби Словацької Республіки:

розвідувальна та контррозвідувальна служба – **Словацька інформаційна служба (Slovak Information Service)** – основний контррозвідувальний і розвідувальний орган країни, підпорядкований безпосередньо прем'єр-міністру країни, а також **Управління національної безпеки (Narodny bezpecnostny urad)** – спеціальна служба, яка відповідає за захист відомостей, що становлять державну таємницю, виконує завдання у сфері інформаційної, фізичної, об'єктної, персональної, адміністративної безпеки та електронного підпису

Спеціальні служби Угорської Республіки.

Розвідка – Інформаційне відомство (Koztarsasag Informacios Hivatal, IH) та

контррозвідка – Відомство національної безпеки (Nemzetbiztonsagi Hivatal, NBH) – самостійні державні структури, які підпорядковуються прем'єр-міністру республіки через міністра-координатора спеціальних служб і керівника кабінету з питань національної безпеки відомства прем'єр-міністра Угорщини,

а також Відомство військової безпеки та Відомство військової розвідки, підпорядковані міністру оборони країни.

Спеціальні служби Республіки Румунія. Спеціальні служби Румунії складають так зване **Співтовариство розвідки (рум. Comunitatea de Informații)**, до якого входять **Служба розвідки (SRI)**, **Служба зовнішньої розвідки (SIE)**, **Головне управління розвідки Міністерства оборони (DGIA)**, а також відповідні служби Міністерства юстиції та внутрішніх справ.

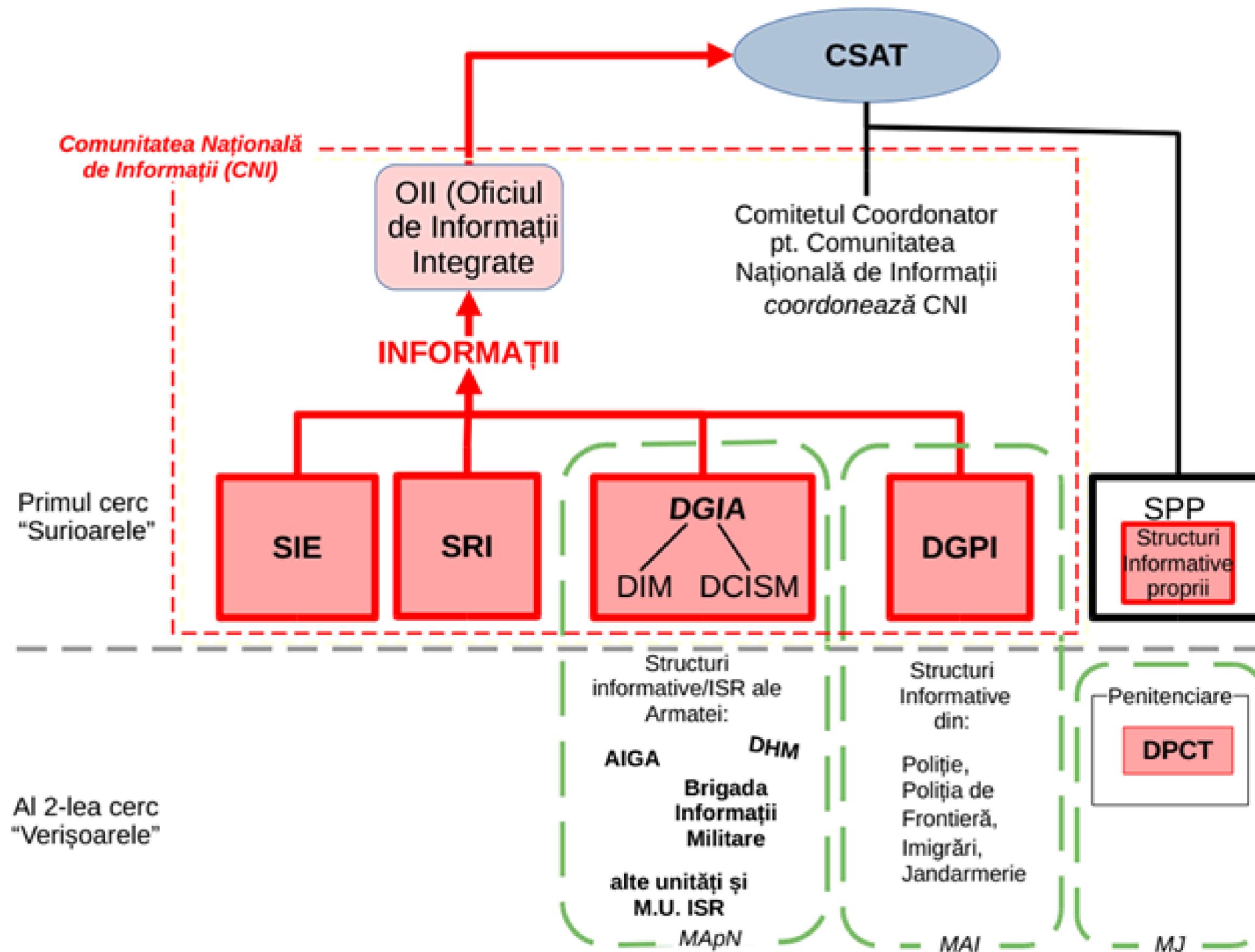
Основними структурами є:

Служба розвідки (SRI) (рум. Serviciul Român de Informații): займається внутрішньою розвідкою, збором інформації з питань національної безпеки, а також радіоелектронною, OSINT та агентурною розвідкою.

Служба зовнішньої розвідки (SIE) (рум. Serviciul de Informații Externe): відповідає за зовнішню розвідку та забезпечення національної безпеки країни на міжнародному рівні.

Головне управління розвідки Міністерства оборони (DGIA) (рум. Direcția Generală de Informații a Apărării): є розвідувальною службою Міністерства оборони Румунії.

Служби Міністерства юстиції та внутрішніх справ: ці відомства також мають свої спеціальні служби, які займаються питаннями безпеки та правопорядку, а також співпрацюють з іншими розвідувальними структурами.

Спеціальні служби Республіки Болгарія.

Державне агентство розвідки у 2002 р. було виведено зі складу Міністерства оборони та підпорядковане безпосередньо президенту,
а Державна агенція національної безпеки входить до складу Міністерства внутрішніх справ.

Спеціальні служби Латвійської Республіки:

контррозвідка – Бюро захисту конституції (*Satversmes aizsardzibas birojs, SAB*) та розвідка – *Служба військової розвідки* підпорядковані прем'єр-міністру країни через міністрів внутрішніх справ та оборони відповідно.

Спеціальна служба Литовської Республіки. Єдиний розвідувальний та контррозвідувальний орган – *Департамент державної безпеки (Valstybes Saugumo Departamentas, VSD)*, підпорядкований безпосередньо прем'єр-міністру та підконтрольний парламенту.

Спеціальна служба Естонської Республіки, яка здійснює одночасно розвідувальні й контррозвідувальні функції, а також займається боротьбою з корупцією і тероризмом – *Поліція безпеки (Kaitsepolitseiamet, kpol)* входить до складу Міністерства внутрішніх справ, що підпорядковане прем'єр-міністру.

**Thank's For
Watching**

